

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیم سال دوم تحصیلی ۹۵-۹۴
پایه چهارم ۵ ساله
پایه پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

ردیف:		
نام و نام خانوادگی: ۱۰ صبح	نمره: ۲۰	مست: ۹۰ دقیقه
شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حروف

کد آزمون:	۲۹۴۲/۰۴
تاریخ:	۱۳۹۵/۰۳/۰۹
زمان:	نحو عالی ۴
کتاب:	مبانی عربیة
مجموعه:	جلد چهارم: از ابتدای مجرورات تا پایان کتاب (ص ۲۲۵-۲۹۹)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسه علی: شهرتان: استان:

۰/۵

۱- با توجه به احکام «اضافه» استعمالی را که بدون تأویل صحیح است معین کنید. ص ۳۰۲ و ۳۰۳ و ۳۱۳

- الف. صَلاةُ الْأُولَى
- ب. سَارِقِينَ الْبَيْتِ
- ج. الْأَكْلُ التَّفَاحِ
- د. الْغُلَامُ زَيْدٍ

۰/۵

۲- در اضافه «دَرَسُ الْمَسَاءِ» و «مَدِينَةُ مِصْرَ» به ترتیب کدام حرف جر در تقدیر است؟ ص ۳۰۳ تا ۳۰۷

- الف. «فی» - «مِنْ»
- ب. «لام» - «فی»
- ج. «لام» - «مِنْ»
- د. «فی» - «لام»

۰/۵

۳- نوع «ثُمَّ» و جمله بعد از آن در آیه شریفه «أُولَى لَكَ فَأُولَى ثُمَّ أُولَى لَكَ فَأُولَى» چیست؟ ص ۳۳۵

- الف. تفسیریّه - مفسّره
- ب. عاطفه - وصفیه
- ج. زائده - مستأنفه
- د. زائده - مؤکّده

۰/۵

۴- اصل در معنای «مِنْ» جاره کدام است؟ ص ۳۶۱

- الف. بیان جنس
- ب. ابتدای غایت
- ج. تبعیض
- د. تعلیل

۰/۵

۵- گزینه صحیح در مورد «ادات نفی» را معین کنید. ص ۳۸۳

- الف. «لَمْ» تدخل على الماضی و المضارع
- ب. «لَا» ینفی الماضی و المستقبل
- ج. «لَمَّا» تختصّ ینفی المستقبل
- د. «لَنْ» تنفی الماضی و الحال

۰/۵

۶- جملات «فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُكْفِرُونَ» و «لَعَلَّ الْعَدُوَّ يَنْطَلِقُ» به ترتیب از کدام نوع می باشند؟ ص ۴۰۶

- الف. فعلیه - فعلیه
- ب. اسمیه - فعلیه
- ج. اسمیه - اسمیه
- د. فعلیه - اسمیه

۰/۵

۷- عبارت (أُخْتَلِفَ فِي إِضَافَةِ الْمَحْدُودِ مِنَ الظَّرُوفِ فَقِيلَ تَمَتَّعَ لِأَنَّ الظَّرْفَ إِنَّمَا يُضَافُ إِلَى الْجُمْلَةِ حَمَلًا عَلَى «إِذْ» وَ هِيَ تَدلُّ عَلَى زَمَانٍ غَيْرِ مَحْدُودٍ) را توضیح دهید. ص ۳۱۰ - ۲ نمره

جواب: در این که آیا ظروف متصرف غیر مبهم (محدود) می توانند به جمله اضافه شوند اختلاف است. برخی ها قائلند که اضافه چنین ظروفی به جمله متمتع می باشد زیرا شرط اضافه شدن ظرف به جمله آن است که بتوانیم آن را بر «إِذْ» حمل نماییم و چون «إِذْ» بر زمان غیر محدود دلالت می کند نمی توانیم ظروف محدود را بر آن حمل نموده و به جمله اضافه نماییم.

۸- متعلق جار و مجرورهای موجود در آیه شریفه «رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلأَوَّابِينَ غَفُوراً» را معین کنید.

ص ۳۰۱ - ۱/۵ نمره

جواب: ۱. «بِما» متعلق به «أَعْلَمُ» ۲. «فِي نُفُوسِكُمْ» متعلق به محذوف ۳. «لِلأَوَّابِينَ» متعلق به «غَفُوراً»

۹- آیا «صفات» به کار رفته در جملات زیر صحیح می‌باشند؟ چرا؟ ص ۳۲۸ و ۳۲۹ - ۳ نمره

الف) رأيت امرأةً فضلى من هندی: جواب: خیر، زیرا اسم تفضیل در صورت استعمال با «مِن» تفضیلیه همیشه به صیغه مفرد مذکر استعمال می‌شود.

ب) عاشرنا قوماً مهذبين: جواب: آری، زیرا هرگاه موصوف اسم جمع باشد می‌توان برای آن صفت مفرد یا جمع آورد.

ج) جاءني الرجل الفاضل أخته: جواب: خیر، زیرا در نعت سببی که رافع اسم ظاهر است شرط می‌باشد در تذکیر و تأنیث از مابعدش تبعیت کند.

د) رأيت الفتاة الكريمة الأب: جواب: آری، زیرا نعت سببی که رافع ضمیر منوعت باشد در حکم نعت حقیقی است و در تذکیر و تأنیث از مابعدش تبعیت می‌کند.

۱۰- اقسام چهارگانه «بدل» را نام برده و برای هر یک مثال بزنید. ص ۳۳۹ - ۲ نمره

جواب: ۱. بدل کل: قَدِمَ خَالِدٌ أَخُوكَ ۲. بدل جزء: طَابَ أَخُوكَ قَلْبُهُ ۳. بدل اشتمال: أَعْجَبَنِي أَخُوكَ عِلْمُهُ ۴. بدل مابین: حَبِيبِي قَمَرُ شَمْسٍ.

۱۱- عبارت «يشترط لصحة العطف أن يصح توجه العامل إلى المعطوف أو إلى ما هو بمعناه» را در قالب مثال برای هر یک از موارد معین

شده توضیح دهید. ص ۳۴۵ - ۲ نمره

جواب: در صحت عطف شرط است که عامل بتواند در معطوف یا مرادف (هم‌معنای) معطوف عمل کند مثلاً در جمله «دَهَبَ الأَمِيرُ وَ خَادِمُهُ» فعل «دَهَبَ» می‌تواند در معطوف (خَادِمُهُ) عمل کند یا در جمله «قَامَ يُونُسُ وَ أَنَا» هر چند فعل «قَامَ» نمی‌تواند در لفظ «أَنَا» عمل کند ولی می‌تواند در (تاء) مضمومه که مرادف «أَنَا» می‌باشد عمل نماید لذا عطف صحیح است.

۱۲- معنای «حرف جر» در مثال‌های زیر چیست؟ ص ۳۶۳ تا ۳۶۶ - ۱ نمره

الف) «لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ»: جواب: تقویت

ب) «بِأَبِي أَنْتَ»: جواب: تفدیه

ج) «كفَى بِاللَّهِ شَهِيداً»: جواب: تأکید (زائده)

د) «فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ»: جواب: استعلاء معنوی

۱۳- عبارت (الجملة المسبوقة بهمزة التسوية تؤول بالمصدر في محل الرفع مبتدأ مؤخرأ كقوله تعالى «سواءٌ عليهم ءانذرتهم أم لم

تُنذِرْهُمْ») را توضیح داده و تأویل آیه شریفه را بنویسید. ص ۳۷۷ - ۲ نمره

جواب: همزه تسویه از ادات مصدریه است و بر هر جمله‌ای که داخل شود آن را تأویل به مصدر می‌برد و این مصدر مؤول محلاً مرفوع بوده و مبتدای مؤخر می‌باشد. (۱/۵ نمره)

تأویل آیه شریفه «سواءٌ عَلَيْهِمْ إِنْذَارُكَ (يَا هُمْ) وَ عَذْمُهُ» [یا «سواءٌ عَلَيْهِمْ إِنْذَارُهُمْ وَ عَذْمٌ إِنْذَارُهُمْ»] (۰/۵ نمره) (رساندن مطلب در توضیح عبارت کافی است)

۱۴- معنای ادات «تحضيض» در جملات زیر چیست؟ ص ۳۸۹ - ۱/۵ نمره

الف) «هَلَّا نَقَضْتَ الميثاقَ»: جواب: توییخ

ب) «أَلَا تُكْرِمُ أبَاكَ»: جواب: طلب جدی و شدید

ج) «لولا الاسلامُ لَهَلَكْنَا»: جواب: امتناع جواب به خاطر وجود شرط

۱۵- دلیل جواز هر یک از اعراب رفع و نصب «تفعل» در جمله «أشرتُ إليه أن لا تفعل» را بنویسید. ص ۳۹۶ - ۲ نمره

جواب: ۱. (تَفَعَّلَ) به رفع، بنا بر این که «أَنْ» مفسره بوده و «لا» نافية باشد.

۲. (تَفَعَّلَ) به نصب، بنا بر این که «أَنْ» ناصبه بوده و «لا» نافية باشد.